

CZY MOŻNA EGZEKWOWAĆ UGODĘ W KRAJACH UE?

Ugody sądowe zawierane w większości spraw gospodarczych (np. o zapłatę), które zostały już zatwierdzone przez sąd, poprzez nadanie klauzuli wykonalności mogą być przez ten sąd, na wniosek wierzyciela, opatrzone zaświadczeniem **Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego**. Dzięki temu możliwe będzie wyegzekwowanie zawartej ugody także za granicą bez konieczności powtarzania tam postępowania sądowego.

CO Z POSTĘPOWANIEM SĄDOWYM, W RAMACH KTÓREGO ZAWARTO UGODĘ?

Zawarcie ugody w zakresie całego przedmiotu objętego sporem sądowym może doprowadzić do umorzenia postępowania sądowego. Gdyby w odniesieniu do tej samej sprawy którykolwiek z przedsiębiorców wystąpił jeszcze raz do sądu, druga strona może podnieść zarzut powagi rzeczy ugodzonej, co spowoduje oddalenie powództwa.

JAKIE SĄ KOSZTY MEDIACJI?

Koszty mediacji ponoszą strony. Są one zazwyczaj ponoszone po połowie, chyba że strony ustalą inny sposób rozliczeń. W postępowaniu mediacyjnym, do którego doszło na podstawie postanowienia sądu wysokość wynagrodzenia mediatora w sporach niemajątkowych wynosi 60 zł za pierwsze posiedzenie mediacyjne, a za każde następne posiedzenie - 25 zł. Jeśli postępowanie dotyczy praw majątkowych, wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu (nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 1.000 zł). Mediator ma także prawo do zwrotu wydatków związanych z prowadzeniem mediacji (np. koszty korespondencji, telefonów). Do kosztów mediacji dolicza się też podatek VAT.

Jeśli dojdzie do zawarcia ugody, która jest wynikiem mediacji, strona otrzyma zwrot 75% opłaty sądowej, którą zapłaciła wnosząc sprawę do sądu.

W przypadku mediacji, do której doszło nie na podstawie postanowienia sądu, wysokość wynagrodzenia mediatora i zwrot jego wydatków wynikają z cennika ośrodka mediacyjnego lub strony uzgadniają je razem z mediatorem przed rozpoczęciem mediacji. Od ponoszenia kosztów mediacji strona nie może zostać zwolniona, nawet jeśli korzysta ze zwolnienia od kosztów sądowych.

Mediacja jest jednym z dobrowolnych sposobów rozwiązywania konfliktów. Daje możliwość nawiązania dialogu pomiędzy równymi stronami, wyjaśnienia spornych kwestii i nawiązania porozumienia. Mediacja prowadzona jest przez bezstronnego i neutralnego mediatora. Postępowanie mediacyjne jest poufne. Dzięki zawarciu ugody można przyspieszyć postępowanie oraz zaoszczędzić koszty. Przystąpienie do mediacji nie wiąże się z obowiązkiem zawarcia ugody.

ZAMIĄST BUDOWAĆ MUR PRZYSTĄP DO MEDIACJI

MEDIACJA W SPRAWACH GOSPODARCZYCH

DLACZEGO WARTO:

- umożliwia szybsze i tańsze zakończenie sporu
- pozwala na zachowanie pozytywnego wizerunku firmy i na ewentualną dalszą współpracę stron
- gwarantuje poufność, co umożliwia zachowanie tajemnicy handlowej
- gwarantuje dobrowolną wykonalność ugody

Więcej na temat mediacji można dowiedzieć się ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości:

ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/mediacje

**MASZ PRAWO
DO MEDIACJI**

CZYM JEST MEDIACJA?

MEDIACJA umożliwia ugodowe zakończenie sporu zaistniałego między przedsiębiorcami, który powstał w związku z prowadzoną przez nich działalnością. W jej trakcie strony, w obecności mediatora, przedstawiają swoje stanowiska w sprawie oraz propozycje zakończenia sporu.

Mediacja **możliwa jest w sprawach**, w których prawo dopuszcza zawarcie ugody, szczególnie o zapłatę, wykonanie umów, ustalenie odszkodowań, roszczeń wspólników i akcjonariuszy, ustalanie obowiązków w ramach umowy konsorcjum. **Nie jest jednak dopuszczalna** w postępowaniu nakazowym i upominawczym oraz w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

MEDIACJA jest dobrowolna! Biorą w niej udział przedsiębiorcy będący stronami postępowania sądowego (powód i pozwany) lub stronami sporu, który nie został jeszcze skierowany do rozstrzygnięcia przez sąd. Mediacja nie może być przeprowadzona, jeżeli którykolwiek z przedsiębiorców pozostających w sporze odmówi w niej udziału.

MEDIACJA przynosi korzyść:

- **powodowi** pozwala na szybkie rozstrzygnięcie jego sprawy
- **pozwanemu**, który może wynegocjować korzystne dla siebie warunki

Ponadto, zawierając ugodę, obie strony mogą zaoszczędzić koszty postępowania sądowego. Jeżeli w procesie sądowym nie dojdzie do zawarcia ugody, koszty poniesie co do zasady strona przegrywająca.

MEDIACJA może zostać przeprowadzona zarówno przed wniesieniem sprawy do sądu, jak i w trakcie postępowania sądowego. Co ważne, **wszczęcie mediacji przerywa bieg terminu przedawnienia roszczenia.**

KIM JEST MEDIATOR?

MEDIATOR jest osobą kompetentną i fachową, posiadającą umiejętności prowadzenia mediacji w sprawach gospodarczych. Mediator pomaga stronom określić sporne zagadnienia oraz wypracować satysfakcjonujące obie strony rozwiązanie. Przedsiębiorcy w umowie o mediację mogą wskazać konkretnego mediatora lub sposób jego wyboru. Jeżeli strony do mediacji kieruje sąd, to on wskaże mediatora (z listy stałych mediatorów). Strony mogą jednak wybrać inną osobę. Mediator tylko z ważnych powodów może odmówić prowadzenia mediacji między stronami, które się do niego zgłoszą, bądź zostaną skierowane przez sąd. Mediator dba o równe traktowanie stron. Powinien czuwać nad tym, aby strony traktowały się nawzajem z szacunkiem i godnością. W przypadku wątpliwości co do bezstronności można zwrócić się o jego zmianę. Listy stałych mediatorów prowadzą organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych oraz uczelnie, mogą one także tworzyć ośrodki mediacyjne. Listy zawierające nazwiska mediatorów znajdują się w każdym sądzie okręgowym.

MEDIATOR pomagając stronom w rozmowie na temat sporu i w wypracowaniu przez nie rozwiązania powinien zachować bezstronność i być neutralnym.

Przebieg mediacji jest poufny.

Mediator:

- jest zobowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się podczas prowadzenia mediacji
- nie może być przesłuchany jako świadek w sprawie, w której prowadził mediację, chyba że strony zwolnią go z obowiązku zachowania tajemnicy
- może – będąc upoważniony przez sąd na wniosek stron – zapoznać się z aktami sprawy

Przedsiębiorcy mogą rozpocząć mediację, jeżeli:

- powstał między nimi spór, a wcześniej została zawarta umowa o mediację lub
- jeden z przedsiębiorców wystąpił do mediatora z wnioskiem o mediację, a druga strona wyraziła na mediację zgodę lub
- zostaną skierowani do mediacji przez sąd

Umowa o mediację powinna określać przedmiot mediacji i osobę mediatora. We wniosku o mediację należy oznaczyć: strony, żądanie i okoliczności, które je uzasadniają, a także należy go podpisać i dołączyć spis załączników (w tym umowę o mediację, jeśli została zawarta). **Sąd aż do zamknięcia pierwszego posiedzenia wyznaczonego na rozprawę może skierować strony do mediacji.** Po zamknięciu tego posiedzenia sąd może skierować strony do mediacji tylko na zgodny wniosek stron. Jeżeli mediacja, do której strony zostały skierowane przez sąd nie przyniosła rezultatów, strony mogą samodzielnie zainicjować kolejną mediację przez wystąpienie z wnioskiem o jej przeprowadzenie do mediatora lub pozostawić spór do rozstrzygnięcia sądu.

ILE TRWA MEDIACJA?

Sąd wyznacza czas trwania mediacji na okres do jednego miesiąca, jednakże na zgodny wniosek przedsiębiorców okres ten może być przedłużony.

JAK PRZEBIEGA MEDIACJA?

- mediator niezwłocznie kontaktuje się ze stronami w celu ustalenia dogodnego terminu i miejsca posiedzenia mediacyjnego (nie może to być budynek sądu, siedziba albo mieszkanie stron)
- posiedzenie mediacyjne nie musi się odbyć, jeśli strony lub jedna z nich tego nie chce, wówczas mediator spotka się kolejno, indywidualnie z każdym przedsiębiorcą i pośredniczy w rozmowie między nimi
- z przebiegu mediacji mediator sporządzi protokół. Jeżeli strony zawarły ugodę (patrz poniżej), zostanie ona wpisana do protokołu lub do niego dołączona. Mediator niezwłocznie po zakończeniu mediacji przekazuje protokół do właściwego sądu oraz doręcza jego odpis przedsiębiorcom
- Protokół z mediacji nie zwiera żadnych ocen ani stanowisk stron

CO TO JEST UGODA?

To umowa zawarta między stronami sporu, w której określone są wzajemne prawa i obowiązki przedsiębiorców. W ugodzie można określić m.in.:

- w jakim terminie zostanie spłacony dług
- jaka będzie wysokość rat czy też odsetek
- kto i w jakiej wysokości ponosić będzie koszty postępowania sądowego (w tym koszty mediacji)

Przedsiębiorcy nie mają obowiązku zawierania ugody podczas mediacji.

Jeżeli nie dojdzie do zawarcia ugody, strony nie są związane propozycjami wzajemnych ustępstw czy oświadczeniami składanymi przed mediatorem i nie mogą się na nie powoływać w trakcie dalszego postępowania. Jeżeli uгода nie zostanie zawarta i postępowanie mediacyjne nie przyniesie oczekiwanego rezultatu strony mogą dochodzić swoich praw w postępowaniu przed sądem.

CZY UGODĘ ZATWIERDZA SĄD?

Jeżeli strony zawarły ugodę, zostaje ona dołączona do protokołu. Mediator informuje strony, że przez podpisanie ugody wyrażają zgodę na wystąpienie do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie. Mediator przekazuje protokół wraz z ugodą do właściwego sądu oraz doręcza stronom odpis protokołu. Sąd niezwłocznie przeprowadza postępowanie, co do zatwierdzenia lub nadania klauzuli wykonalności dla ugody zawartej przed mediatorem. Sąd odmówi zatwierdzenia ugody lub nadania jej klauzuli wykonalności w całości lub w części, gdy uгода jest:

- sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego
- zmierza do obejścia prawa
- jest niezrozumiała
- zawiera sprzeczności

Uгода zawarta przed mediatorem, którą sąd zatwierdził przez nadanie jej klauzuli wykonalności, jest tytułem wykonawczym w rozumieniu przepisów o egzekucji.

ZAMIAST BUDOWAĆ MUR
PRZYSTĄP DO MEDIACJI

MASZ PRAWO
DO MEDIACJI

MEDIACJA W SPRAWACH
GOSPODARCZYCH